

ה"ט 14493/07/23 - פלונית, פלוני קטין נגד אלמוני

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

ה"ט 14493-07-23

לפני השופט שלמה אלבז, שופט עמית
המבקשים 1. פלונית
2. פלוני קטין
נגד
המשיב אלמוני

פסק דין

זוהי בקשה לצו הגנה שהגישה המבקשת כנגד בן זוגה לשעבר. הבקשה הוגשה גם בשם בנם של המבקשת ושל המשיב, ילד בן שנתיים ושבעה חודשים. המבקשת אמנם התיימרה להגיש את הבקשה כבקשה לפי סעיף 3 לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 (להלן: **החוק**) אך כבר בעת הדיון במעמד צד אחד הבהירה שהדיון הוא "על המשמורת". עוד הוסיפה שקיימת דחיפות להיעתר לבקשה הואיל והמפגש הקרוב בין האב לבין הבן היה צפוי להתקיים 4 ימים לאחר הגשת הבקשה.

אקדים ואציין שהחלטתי לדחות את הבקשה. קבעתי גם שהמדובר בבקשה קנטרנית ועל כן החלטתי להשתמש בסמכות שניתנה לי בסעיף 11 לחוק ולחייב את המבקשת בפיצוי המשיב.

1. בבקשתה טענה המבקשת שלדברי הילד המשיב הכה אותו וכי כמות הפעמים בהם הכה אותו אינה ברורה. עוד הוסיפה שהמשיב "אמנם מתפקד כאבא רגיל אבל מפני שצורך סמים קשים מתנהג באלימות קשה ברגע שצריך אותם, בני התלונן ימים רצופים על אלימות".

2. בתצהיר שתמך בבקשה הצהירה המבקשת:

"ההתנהגות של (הילד) לאחרונה נהייתה שונה (הילד) ילד מאוד חכם "ומחקה" את אבא שלו כמעט בהכל לדוגמא "סע סע סע", הקיש על הדלת ועשה כמו אבא, אמר "אני הולך לשתות בירה בטיילת" ועוד. (הילד) התלונן מספר פעמים על כך שאבא שלו מכה אותו. (הילד) ידע לומר מי נשכה אותו בגן והגננת אכן אישרה את זה".

עוד טענה שביכולתה להוכיח את טענותיה באמצעות סרטונים בהם הילד מדבר ואומר שאביו מכה אותו.

3. המבקשת הגישה את בקשתה לבית משפט השלום בבית שמש. במהלך הדיון במעמד צד אחד טענה שבינה לבין המשיב קיים הסכם משמורת אשר אושר על ידי בית המשפט לענייני משפחה בירושלים. עוד הוסיפה: "אבקש דיון על המשמורת ולהרחיק את המשיב מהמבקש 2 ... הבן שלי התלונן פעמים רבות על זה, פעם ראשונה בשבוע שעבר על זה שהאבא, המשיב, מכה אותו והוא התלונן ביום חמישי ויש לי סרטון בו רואים את הילד מתלונן כי האבא מרביץ לו".
4. שופט בית משפט השלום העביר את הדיון בבקשה לבית משפט זה מבלי שניתן צו זמני. בהיותו מודע לכך שהמדובר למעשה בבקשה הנוגעת למפגשים בין האב לבין הילד, הסב את תשומת לב בית המשפט לענייני משפחה למועד הקרוב בו אמור היה להתקיים מפגש.
5. בדיון במעמד הצדדים, אשר נקבע בדחיפות נוכח מועד המפגש הקרוב, אפשרתי למבקשת להבהיר את טענותיה ולהציג את הסרטונים שהוזכרו. הורתי למשיב להגיב לטענות המבקשת לאחר שהוזהר כדן. לאחר דברים אלה אפשרתי לכל צד לחקור את הצד שכנגד.
6. המשיב הכחיש את כל טענות המבקשת וטען שאין זו הפעם הראשונה שבה המבקשת מנסה למנוע בעדו מפגשים חופשיים עם הבן המשותף, תוך היא טופלת עליו האשמות שווא.
7. המבקשת העידה שבמשך תקופה הילד סובל מבעיות רגשיות, ההתנהגות שלו השתנתה, הוא נהייה מאוד אלים. לדבריה בשבוע האחרון אמר לה שירביץ לה וגם לאבא שלו וכאשר שאלה אותו איפה הוא שמע את המילה "להרביץ" השיב הילד: "זה של אבא". כאשר שאלה "מה של אבא?" השיב הילד: "הוא מרביץ לי".
8. המבקשת הוסיפה והעידה שהמשיב משתמש בסם בשם קוק, הוא היה מעורב באלימות, היה במעצר ונמצא בטיפול קצינת מבחן.
9. המבקשת לא טענה שראתה את האב מכה את הילד וביקשה לשכנע את בית המשפט באמיתות טענותיה על סמך הטענה שהילד סובל מבעיות רגשיות תוך הפניה ל-3 קטעי וידאו קצרים בהם תיעדה את עצמה שואלת את הילד שאלות והילד משיב:

המבקשת : אני לא מבינה מאיפה למדת את המילה הזאת להרביץ...

הילד: של אבא, הוא מרביץ לי"

המבקשת: מה הוא עושה לך?

הילד: הוא כאילו מרביץ לי.

המבקשת: **אתמול אבא רצה לגזור לך את הציפורניים ואתה לא הסכמת שאבא יגזור לך את הציפורניים? ואז מה אבא עשה? כעס?**

הילד: **כן.**

המבקשת: **ומה הוא עשה? ... מה הוא עשה?**

הילד: **מכה.**

המבקשת: **איפה הוא נתן לך מכה? תראה לי. איפה אבא נתן לך מכה אחרי שהוא כעס עליך?**

הילד: (תשובה לא ברורה).

המבקשת: **.. מקודם נתת לאמא מכה. מי נתן לך מכה?**

הילד: **אבא.**

10. המשיב הכחיש מכל וכל את טענות המבקשת וטען שבעבר המבקשת העלתה טענות על פגיעה בילד גם כלפי שתי גננות בגן ודיברה על פגיעה בילד גם עם הורים רבים בגן. המבקשת אישרה שהתלוננה בגן: "חשבנו בהתחלה שזה אולי משהו שקורה בגן שהוא נהייה ככה אליים. יש לי תיעודים על כך שאני מדברת עם המנהלת של הגן".

11. המשיב הכחיש את הטענה שהוא משתמש בסמים, הסכים לבדיקת שתן ולבדיקת פולגרף. עוד הוסיף ששמע את המבקשת אומרת לילד "אבא הרביץ לך, אבא נתן לך מכה".

12. מצפייה בקטעי הווידאו שהמבקשת בחרה להציג הגעתי למסקנה שאין המדובר בילד המספר לאמו מיוזמתו על מצוקותיו כתוצאה מאירוע מסוים ולא הייתה זו שיחה מקרית שהוקלטה. המבקשת תיעדה את עצמה שואלת את הילד מספר שאלות סגורות ומכוונות עליהן משיב הילד בתשובות לקוניות. פניהם של הילד ושל האם לא צולמו ולא ניתן להתרשם ממראה פניו של הילד בעת מתן התשובות, עם זאת מנימת קולו ניתן להתרשם שהילד לא שש לשתף פעולה עם האם והוא אף סרב להוציא את המוצץ מהפה בעת שהשיב לשאלותיה.

13. שלוש מהשאלות שהציגה האם לילד היו מורכבות משני שלבים וספק בעיני אם ילד בגיל שנתיים ושבעה חודשים מסוגל לבצע הפרדה בין שלב לשלב. בשאלות כלולות האשמות כלפי הילד, אשר משתמש במילה "מרבץ", אביו כועס עליו והאם מזכירה לילד שקודם נתן לה מכה. לא רק זאת אלא שבתוך חלק מהשאלות כללה המבקשת גם את התשובות.

א. אתמול אבא רצה לגזור לך את הציפורניים ואתה לא הסכמת שאבא יגזור לך את הציפורניים? ואז מה אבא עשה? כעס?

ב. איפה הוא נתן לך מכה? תראה לי. איפה אבא נתן לך מכה אחרי שהוא כעס עליך?

ג. מקודם נתת לאמא מכה. מי נתן לך מכה?

14. המסקנה היא שאין המדובר כאן במקרה שהאם לומדת עליו מפי בנה אלא בסיפור שהאם בונה ומבקשת מהילד לאשר. התוצאה היא שלא ניתן ללמוד מההקלטות ראייה לטענה שהאב הכה את הקטין. הואיל והמשיב טען שהמדובר בבקשה חוזרת המסתמכת על טענות דומות סקרתי את ההיסטוריה של בקשות קודמות לצווי הגנה שהגישה המבקשת כנגד המשיב. אזכיר שבחלק הטופס המיועד למילוי פרטים על בקשות קודמות לצווי הגנה הצהירה המבקשת שהוגשה בקשה "לפני המון זמן כבר לא זוכרת".

15. עיון בנט המשפט מגלה שבמהלך השנים 2021-2022 הגישה המבקשת כנגד המשיב 5 בקשות לצווי הגנה. עיון בבקשות מגלה שברובן מבטאת המבקשת התנגדות לקשר טבעי בין האב לבין בנו. ברוב הפעמים חוזרת הטענה שהאב משתמש בסמים, כאשר בכל פעם מיוחס לאב שימוש בסם אחר ולעיתים שימוש באלכוהול. פעם טענה המבקשת שהילד הגיע מבילוי אצל האב ועל ברכו סימן כחול, פעם טענה שהילד מגיע בטרומה והמבקשת ביקשה ללמוד מכך: "יכול להיות שאבא שלו נוהג כלפיו באלימות". במקרה אחר טענה שהילד שב מהביקור כאשר לא היה מקולח "מה שמעיד על הזנחה". באחת הפעמים עילת הבקשה הייתה בין היתר חשש שהאב לא ייקח את הילד למסגרת החינוכית. באותה בקשה הוסיפה המבקשת שהמשיב איים עליה ועל אמה וציינה שהיא "סובלת מהתקפי חרדה".

16. חלק מהבקשות הוגשו לבית משפט השלום בבית שמש ולמרות שלא הייתה להם אפשרות בתיקי המשפחה הם לא נעטרו למתן צו הגנה במעמד צד אחר בהיבנים שהמדובר למעשה בבקשה לשינוי המפגשים בין האב לבין בנו.

17. בהליכים קודמים שהתנהלו בין הצדדים עשה בית המשפט לענייני משפחה ניסיונות להיעזר ביחידת הסיוע לשם הגעה להסכמות, אך הדבר לא עלו יפה. על פי החלטת בית המשפט נתקבל ביום 23.2.22 תסקיר עו"ס לסדרי דין בו הומלץ על חלוקת זמני שהות וקבלת הדרכה הורית לשני ההורים. בהסכמת הצדדים ניתן ביום 2.6.22 תוקף של פסק דין להמלצות העו"ס.

18. משהגישה המבקשת בקשה נוספת לצו הגנה ביום 14.9.22 (ה"ט 18840-09-22) ניתן בהסכמת הצדדים צו הגנה הדדי למשך 6 חודשים ונקבע שהתקשורת בין ההורים תהיה אך ורק בעניין הקטין.

19. ביום 23.10.22, במהלך דיון במעמד צד אחד, דחתה עמיתתי, כב' השופטת אורית בן דור ליבל, בקשה נוספת לצו הגנה שהגישה המבקשת כנגד המשיב. באותו מקרה עילות הבקשה היו דומות לעילות שנטענו בבקשה שלפניי: שימוש בסמים ופגיעה בקטין.

הדברים שנקבעו באותו פסק דין מתאימים ככפפה לבקשה שלפניי:

עמוד 4

"על אף פסקי הדין הקודמים בהם הונחתה המבקשת לעתור בבקשה בהליך מתאים הנוגע לקטין שוב עתרה המבקשת באותן טענות במסגרת בקשה לצו הגנה בה נטען על ידיה שהמשיב משתמש בחומרים ממכרים ו"יכול להיות" שהוא נוהג כלפי הקטין באלימות.

על אף דבריה לא הציגה המבקשת ראייה להוכחת טענתה שבזמן הסמוך להגשת הבקשה עלה חשש לטובתו של הקטין בשהותו עם המשיב. ההודעה שהציגה היא, כנזכר, מלפני כשנה, עת לאחריה עתרה בשתי בקשות לצווי הגנה.

כן לדבריה פנתה לאחרונה לאחר חג הסוכות למשטרת ישראל עת חששה שהמשיב הגיע שתוי לקחת את הקטין. משטרת ישראל לדבריה לא מצאה שהמשיב שתוי ומצאה שהתנהגות המבקשת עולה כדי ניסיון להתנכל למשיב.

בנסיבות האמורות, ומבלי להביע עמדה לכאן או לכאן, סבורתני, כפי שסברו עמיתי שדנו בבקשות הקודמות, שאין מקום לברר את טענות המבקשת במסגרת הליך לפי החוק למניעת אלימות במשפחה. תכלית הבקשה היא לשנות או להגביל את זמני השהות של הקטין עם המשיב ועל כן על המבקשת לעתור בהליך מתאים הנוגע לקטין ובמסגרתו לעתור לסעד המבוקש על ידיה. ודוק. אין מניעה לעתור במסגרת ההליך המתאים לסעד זמני או דחוף לפי הבנתה. לצורך בחינת טענותיה יערב בית המשפט את הרווחה, אשר ניכר שהמשפחה מוכרת לה, ויכול לקבל החלטות כשמלוא התמונה פרוסה לפניו, וכך גם חוות דעת גורמי הרווחה בנוגע לטובת הקטין".

20. הגשת בקשות חסרות שחר לצווי הגנה מציפות את המערכת המשפטית, העמוסה בלאו הכי וגורמת לטרדה למשיבים הנאלצים להפסיד זמן יומי עבודה. בסעיף 11 לחוק הוסמך בית המשפט לפצות מי שנפגע מהגשת הבקשה בפיצוי נאות. במקרה דנן לאחר שהמבקשת הציגה את קטעי הווידיאו, עליהם ביקשה לבסס את טענותיה הצעתי למבקשת לחזור בה מבקשתה והתרתי בה שבמקרה שבקשתה תידחה קיימת אפשרות שהיא תישא בהוצאות (עמ' 3, שורות 25-28). המבקשת עמדה על המשך בירור הבקשה.

21. אין זו הפעם הראשונה בה נאלץ המשיב להטריח עצמו לבית המשפט כדי להשתתף בדיון המתבסס על טענות דומות. כאמור, חלוקת זמני השהות בין האב לבין האם נקבעו בהחלטה שיפוטית על סמך תסקיר עו"ס לסדרי דין והסכמת הצדדים. בעבר שבו והסבירו המותבים השונים למבקשת שהגשת בקשה לצו הגנה לא נועדה לשנות חלוקת זמני השהות.

22. נראה שהמבקשת לא הפנימה את ההחלטות שניתנו בבקשותיה הקודמות ובבקשתה דנן אף ניסתה להתכחש לקיום בקשות קודמות בהצהירה שהבקשה הקודמת לצו הגנה הוגשה "לפני המון זמן". המדובר בהתנהגות קנטרנית וחסרת תום לב המצדיקה מתן פיצוי למשיב.

23. לאור האמור לעיל אני מחייב את המבקשת לפצות את המשיב בפיצוי בסך 1,000 ₪.

24. ניתן לפרסם את פסק הדין לאחר הסרת השמות ופרטים מזהים.

ניתנה היום, כב' בתמוז תשפ"ג, 11 יולי 2023, בהעדר הצדדים.

שלמה אלבז, שופט עמית